

TRGOVAČKI SUD U SPLITU
Sukoišanska 6
21000 Split

Na posl. broj: P-441/2021

Tužitelj: **REPUBLIKA HRVATSKA, OIB: 52634238587,** zastupano po
punomoćniku Županijsko državno odvjetništvo u Splitu

Tuženik: **Stečajna masa iza LATEBRA d.o.o., u stečaju,** Split (Grad Split), Stoci
2A, OIB: 63241241917, zastupano po stečajnom upravitelju Damiru Vrci

ŽALBA TUŽENIKA

**na Presudu i Rješenje Trgovačkog suda u Splitu posl. broj P-441/2021-9 od 24. svibnja 2022.
godine**

-
- I. Dana 24. svibnja 2022. godine sud je donio Presudu kojom utvrđuje da su čest. zem. 7399/325 površine 530 m², čest. zem. 7399/326 površine 609 m² te čest. zem. 7399/327 površine 207 m², sve Z.U. 4534 k.o. Split, pomorsko dobro te da je tužitelj ovlašten temeljem predmetne Presude zatražiti i postići upis čest. zem. 7399/325 površine 530 m², čest. zem. 7399/326 površine 609 m² te čest. zem. 7399/327 površine 207 m², sve Z.U. 4534 k.o. Split kao pomorskog dobra uz istodobno brisanje prava vlasništva sa imena tuženika, a koji upis je tuženik dužan trpjeti uz Rješenje kojim se obija prigovor apsolutne nenadležnosti suda te nalaže tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 2.000,00 kn, a na koju Presudu i Rješenje tuženik u otvorenom zakonskom roku podnosi žalbu iz razloga kako slijedi.
- II. Tuženik podnosi žalbu na predmetnu Presudu i Rješenje Trgovačkog suda u Splitu posl. broj P-441/2021-9 od 24. svibnja 2022. godine u cijelosti i zbog svih zakonom dopuštenih razloga, odnosno zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenoga činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Sud je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje, a na koje je pogrešno primijenio materijalno pravo izводеći zaključak da predmetne čestice nisu nekretnina na koju je naknadno proširena granica pomorskog dobra, pa da okolnost da za predmetnu

nekretninu nije proveden postupak izvlaštenja nije od utjecaja na osnovanost tužbenog zahtjeva, jer da je riječ o statusu nekretnine kao općeg dobra koji je određen zakonom pa upis u zemljišnu knjigu ima samo svojstvo publiciteta.

Navedeni zaključak suda u cijelosti je neosnovan, jer temeljem predmetne pobijane Presude i Rješenja, tužitelj uopće nije ovlašten upisati pomorsko dobro, budući da članak 1038. Pomorskog zakonika (NN broj 17/1994 – dalje u tekstu: Pomorski zakonik) razlikuje dvije situacije.

Prva se odnosi na slučajeve u kojima je do stjecanja vlasništva na pomorskom dobru došlo nakon stupanja na snagu Jugoslavenskog Zakona o pomorskom i vodnom dobru, lukama i pristaništima (Sl.I. 19/74, 39/75, 17/77, 18/81 – dalje u tekstu: Jugoslavenski zakon) i koje je postojalo u vrijeme kad je na snagu stupio Pomorski zakonik. U ovoj situaciji državni odvjetnik ima pravo pokrenuti postupak izvlaštenja, a upisani vlasnik ima pravo na naknadu. Druga situacija se odnosi na slučajeve u kojima upisani vlasnik ne može dokazati valjan naslov i način stjecanja vlasništva na nekretnini. U ovom slučaju državni odvjetnik ima pravo pokrenuti sudski postupak kako bi se utvrdio status takve nekretnine kao pomorskog dobra, a vlasnik nema pravo na naknadu, a što u konkretnoj situaciji nije slučaj iz razloga kako slijedi.

Dakle, katastarske čestice 5262, 5263 i 5264/3 nisu bile upisane kao pomorsko dobro do 2011. godine kad su formirane nove čestice (5262/2, 5263/2 i 5264/5) te je oznaka njihove uporabe službeno promijenjena u poseban pravni režim (pomorsko dobro) rješenjem Katastarskog ureda Split (klasa: UP/I-932-07/11-02/20, br.: 541-23-2/16-11-12). Kad je ovo rješenje doneseno i provedeno u katastru, tuženik je već bio upisan kao vlasnik i posjednik nekretnine.

Dokaz: - uvid u dokaze tuženika koji prileže ovosudnom spisu

Drugim riječima predmetne čestice proglašene su pomorskim dobrom tek 2007. godine, a navedena promjena nije provedena u katastru do 2011. godine, pri čemu je tuženik dokazao valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva, sebe i svojih prednika, počevši od 1922. godine do danas. Tuženik je time dokazao kontinuirani pravni slijed predmetnih čestica od njihova formiranja do stjecanja, te je ušao u pravnu poziciju prethodnih vlasnika, slijedom čega nije mogao niti trebao znati da nekretnina predstavlja pomorsko dobro.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju tuženik je nesporno dokazao valjan naslov i način stjecanja vlasništva, što sud i potvrđuje u pobijanoj Presudi i Rješenju (vidi točku 36. i 37. obrazloženja pobijane Presude i Rješenja), ali sud pogrešno pritom primjenjuje materijalno pravo zaključujući da navedeno nije razlog zbog kojeg bi tužba bila nedopuštena, navodeći da navedeni razlozi nisu uopće od utjecaja na odluku o tužbenom zahtjevu, odnosno na status predmetnih zemljišta, a što je u suprotnosti s citiranim člankom 1038. Pomorskog zakonika. (vidi točku 38. obrazloženja pobijane Presude i Rješenja).

Iz navedenog proizlazi kako je sud u potpunosti zanemario činjenično stanje vezano uz slijed prava vlasništva na predmetnim česticama te nije adekvatno vrednovao činjenicu da je u konkretnom slučaju došlo do oduzimanja prava vlasništva, koji postupak nužno moraju pratiti adekvatni mehanizmi zaštite vlasnika, odnosno postupak izvlaštenja koji se vodi kao upravni postupak i koji pokreće sam tužitelj. Tek po završetku postupka izvlaštenja bi tužitelj mogao promijeniti status navedenih katastarskih čestica u pomorsko dobro u zemljišnim knjigama.

Navedeno potvrđuje i odluka Županijskog suda u Rijeci posl. broj GŽ-4139/2010-3 od 26. srpnja 2012. godine, a kojom je određeno da su u cijelosti neosnovani navodi pozivanja Republike Hrvatske na pojam pomorskog dobra koji određuje Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11, 56/16, 98/19; dalje u tekstu: ZPDML) i Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/1996, 68/1998, 137/1999, 22/2000, 73/2000, 114/2001, 79/2006, 141/2006, 146/2008, 38/2009, 153/2009, 90/2010, 143/2012, 152/2014; dalje u tekstu: ZV), s obzirom da sama Uredba za određivanje granica pomorskog dobra ne može predstavljati valjanu pravnu osnovu za upis prava vlasništva Republike Hrvatske na predmetnim česticama, pa stoga nije niti moguće temeljem ove oduke suda provesti upis prava vlasništva za korist Republike Hrvatske, s obzirom da tužitelj nije dokazao da je tuženik izvlašten u odnosu na predmetne čestice temeljem provedenog upravnog postupka.

Dokaz: odluka Županijskog suda u Rijeci posl. broj GŽ-4139/2010-3 od 26.

- III. Tužitelj je svoju tužbu temeljio na općenitim odredbama tvrdeći da prema odredbi članka 3. ZPDML, kojim je određeno da je pomorsko dobro opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, pod njezinom osobitom zaštitom, a upotrebljava se ili koristi pod uvjetima i na način propisan zakonom, zatim da se prema odredbi članka 5. ZPDML koji propisuje da se na pomorskom dobru ne može stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi i da prema odredbi članka 37.a ZPDML Republika Hrvatska može poduzimati sve potrebne radnje radi zaštite pomorskog dobra, kao i podnositi tužbe radi utvrđenja statusa pomorskog dobra, a sve sukladno odredbi članka 3. ZV, koji propisuje da je pomorsko dobro opće dobro koje nije sposobno biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava.

Dakle, a kako je i vidljivo iz stanja spisa i priloženih dokaza proizlazi da su predmetne čestice proglašene pomorskim dobrom tek 2007. godine i to Uredbom Vlade Republike Hrvatske, klasa: 934-01/07-02/02, br.: 5030116-07-1 (dalje u tekstu: Uredba). Međutim, predmetne katastarske čestice 5262, 5263 i 5264/3 nisu bile upisane kao pomorsko dobro do 2011. godine kad su formirane nove čestice (5262/2, 5263/2 i 5264/5) te je oznaka njihove uporabe službeno promijenjena u poseban pravni režim (pomorsko dobro) rješenjem Katastarskog ureda Split (klasa: UP/I-932-07/11-02/20, br.: 541-23-2/16-11-12). Kad je ovo rješenje doneseno i provedeno u katastru, tuženik je već bio upisan kao vlasnik i posjednik nekretnine.

Dokaz: uvid u dokaze tuženika koji prileže ovosudnom spisu

Vezano za Uredbu, važno naglasiti da se izravno temelji na odredbi čl. 118. st. 4. ZPDML (NN 158/03, 100/04, 141/06) koja propisuje da će se postupci za određivanje granica pomorskog dobra započeti do stupanja na snagu tog zakona okončati prema odredbama Pomorskog zakonika (NN 17/94, 74/94, 43/96). S obzirom da tuženik može dokazati valjanu pravnu osnovu za stjecanje predmetne nekretnine, da se ista nalazi u privatnom vlasništvu bez ikakvih ograničenja od 1922. godine te da je pomorskim dobrom proglašena tek 2007. godine, to je evidentno da nije bilo moguće usvojiti tužbu tužitelja jer nije proveden postupak izvlaštenja temeljem provedenog upravnog postupka.

Dokaz: uvid u dokaze tuženika koji prileže ovosudnom spisu

Slijedom navedenog sud je svoju Presudu i Rješenje utemeljio pozivanjem na članak 3. stavak 2. i članak 15. stavak 1. ZPDML te članka 3., stavak 2., zatim članka 17. stavak 4. i članka 22. stavak 4. Zakona o zemljišnim knjigama (NN broj 63/19 – dalje u tekstu: ZZK), a što je u cijelosti promašeno, jer se radi o odredbama općenite naravi koje ne reguliraju konkretnu situaciju.

U konkretnom slučaju nekretnina izlazi iz režima privatnog vlasništva pa je sud, osim pružanja zaštite pomorskom dobru, trebao pružiti adekvatnu sudsku zaštitu i pravu vlasništva, kao ustavnoj kategoriji. Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju u kojem je do stjecanja vlasništva na pomorskom dobru došlo nakon stupanja na snagu jugoslavenskog Zakona o pomorskom i vodnom dobru, lukama i pristaništima (Sl.I. 19/74, 39/75, 17/77, 18/81) i koje je postojalo u vrijeme kad je na snagu stupio Pomorski zakonik (1994) primjenjuje se situacija u kojoj državni odvjetnik ima pravo pokrenuti postupak izvlaštenja, a upisani vlasnik ima pravo na naknadu.

- IV. Iz naprijed navedenog, nedvojbeno proizlazi kako se postupak izvlaštenja vodi kao upravni postupak, slijedom čega je predmetna tužba podnesena od strane Republike Hrvatske nedopuštena, pa je stoga sud počinio i bitnu povredu odredaba parničnog postupka budući je odlučio o upisu prava vlasništva bez provođenja postupka izvlaštenja.

Kako su tuženik i umješlač tvrdili tijekom prvostupanjskog postupka, Republika Hrvatska je trebala provesti postupak izvlaštenja, na što je prvostupanjskom sudu i ukazano dostavom odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske br. U-II/255/2000, U-II/2464/2001 i U-II/4069/2008 u kojima je sud potvrdio valjanost Uredbe Vlade Republike Hrvatske vezano za utvrđenje statusa pomorskog dobra, ali je također ukazao podnositeljima da imaju mogućnost **tražiti naknadu u postupku izvlaštenja koji se mora provesti kako bi se utvrdio status nekretnina kao pomorskog dobra.**

Dokaz: - uvid u dokaze tuženika koji prileže ovosudnom spisu

Pritom, se ističe kako je privatno vlasništvo zaštićeno Ustavom Republike Hrvatske (čl. 48) kao jedno od najvažnijih prava, koje se jedino može ograničiti pod uvjetima utvrđenim zakonom, stoga je u slučajevima gdje postoji valjano pravo vlasništva nekretnine koja se želi proglasiti pomorskim dobrom provođenje postupka

izvlaštenja nužnost, a ne samo mogućnost, a kako i proizlazi iz izričite formulacije čl. 1038. st. 1. PZ-a, ali i čl. 50. st. 1. Ustava i čl. 33. ZV-a. Ukoliko bi imatelji privatnog vlasništva mogli biti lišeni svog vlasništva bez provođenja postupka izvlaštenja, to bi omogućilo državi stjecanje imovine bez plaćanja ikakve neposredne naknade. Takva praksa bi značila da bi vlasnici potencijalno mogli ostati bez ikakve naknade za svoju imovinu, što bi predstavljalo izravno kršenje njihovog Ustavom zajamčenog prava.

U konkretnom slučaju, valjana pravna osnova za stjecanje prava vlasništva nad navedenim česticama može se može pratiti od 1922. godine do danas i temelji se na nasljedničkim i ugovornim odnosima. Također se temeljem svega navedenog može utvrditi da je navedena nekretnina u privatnom vlasništvu od 1922. godine, bez vidljivih ograničenja ili posebnih obilježja (kao što je to pomorsko dobro).

Dokaz: - uvid u dokaze tuženika koji prileže ovosudnom spisu

- V. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže nadležnom žalbenom sudu da usvoji ovu žalbu u cijelosti te da preinači pobijanu Presudu i Rješenje na način da odbaci tužbu tužitelja kao nedopuštenu i usvoji prigovor apsolutne nenadležnosti suda, odnosno podredno da istu odbije kao neosnovanu te naloži tužitelju da naknadi trošak parničnog postupka tuženiku, odnosno podredno da ukine pobijanu Presudu i Rješenje te predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Split, 7. lipnja 2022. godine

Stečajna masa iza LATEBRA d.o.o., u stečaju
zastupano po:

Stečajni upravitelj Damir Vrca